मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,

नवदेहली-११० ०५८

शास्त्री, तृतीयवर्षम् (व्याकरणम्) (पञ्चमपत्रम्)

प्रदत्तकार्यम् **(Assignment)**

2022-23

पत्रम् – .... विषयः – ....

अध्येतुः नाम – .... पञ्जीकरणसंख्या – ....

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः – ....

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः – ....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम ....

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः ....

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः ....

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः – क	20 x 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः – ख	05 x 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः – ग	02 x 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः – 100	प्राप्ताङ्काः –

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः – ....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् ....

दिनाङ्कः ....

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः।।

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः ....

शास्त्री, तृतीयवर्षम् (व्याकरणम्) - पञ्चमपत्रम्

विषयः - वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (कृत्यप्रक्रियातः साधारणस्वरप्रकरणान्तो भागः) पूर्णाङ्काः-100

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः अङ्काः - 02 **x** 20 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note: - This section contains twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

१. 'तव्यत्तव्यानीयरः' सूत्रं व्याख्यातव्यम्।

२. 'अचो यत्' सूत्रार्थं करणीयम्।

३. "गद्यम्, पद्यम्, यम्यम्, चर्यम्" इत्यादि रूपाणि केन सूत्रेण कः प्रत्ययः भवतीति सूचनीयानि।

४. 'वह्यं करणम्' सोदाहरणं व्याख्यातव्यम्।

५. 'ऋहलोर्ण्यत्' सूत्रार्थं लेखनीयम्।

६. 'ण्वुल्तृचौ' ससूत्रोदाहरणं वर्णनीयम्।

७. 'कप्' प्रत्ययः केन सूत्रेण भवतीति सूचनीयम्।

८. 'पाघ्राध्माधेट्दृशः शः' सूत्रार्थं लेखनीयम्।

९. 'आतोऽनुपसर्गे कः' सूत्रं वर्णनीयम्।

१०. 'चजोः कु घिण्यतोः' सूत्रार्थं प्रदर्शणीयम्।

११. 'ह्रस्वस्य पिति कृति तुक्' सूत्रोदाहरणं लेखनीयम्।

१२. 'क्त्वाप्रत्ययविधायकं' सूत्रं लिखित्वा उदाहरणानि लेखनीयानि।

१३. 'पण्डितम्मन्यः' रूपं केन प्रत्ययेन भावनीयम्।

१४. 'कृत्यप्रत्ययाः' कस्मिन्नर्थे भवन्तीति सूचनीयाः।

१५. 'पोरदुपधात्' सूत्रं सोदाहरणं प्रदर्शणीयम्।

१६. 'हारकः' इति शब्दसिद्धेः प्रत्ययप्रकृतिः लेखनीया।

१७. "अनीयर्' प्रत्ययविधायकं सूत्रं विलिख्य उदाहरणद्वयं लेखनीयम्।

१८. 'क्त्वातोसुन्कसुनः' ससूत्रार्थं लेखितव्यम्।

१९. 'मद्रचरी' इत्यत्र प्रकृतिप्रत्ययं सूचनीयम्।

२०. 'शि सर्वनामस्थानम्' सूत्रस्य अर्थं प्रदर्शणीयम्।

२१. 'आद्यन्तौ टकितौ' सूत्रोदाहरणसहितं लेखनीयम्।

२२. 'एच इग्घ्रस्वादेशे' सूत्रस्य उदाहरणद्वयं वर्णनीयम्।

२३. 'वेपथुः' इत्यत्र प्रकृतिप्रत्ययं सूचनीयम्।

२४. 'पक्त्रिमम्' इत्यत्र केन सूत्रेण कः प्रत्ययः इति सूचनीयम्।

२५. 'समानकर्तृकयोः पूर्वकाले' सूत्रार्थं लेखनीयम्।

खण्डः ख

प्रश्नाः – पञ्च समाधेयाः **अङ्काः– 08 x 05 = 40**

निर्देशः – **अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।**

Note : - **This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.**

१. 'नन्दिग्रहिपचादिभ्यो ल्युणिन्यचः' इति सूत्रार्थं विलिख्य उदाहरणानि लेखनीयानि।

२. 'निष्ठाविधायकं' सूत्रं पदच्छेदविभक्तिसूत्रार्थं च लिखित्वा उदाहरणपञ्चकं प्रदर्शणीयम्।

३. "करणीयः, दातव्यः, लेखनीयम्, हारकः, कर्ता, उप्त्रिमम्" एषु त्रयः प्रयोगाः साधनीयाः।

४. 'कर्तरि भुवः खिष्णुच्खुकञौ' सूत्रार्थोदाहरणं प्रपञ्चणीयम्।

५. "लाव्यम्, पाव्यम्" पदद्वयस्य सिद्धिं कृत्वा केन सूत्रेण प्रत्ययः भवतीति तस्य सूत्रार्थं च लेखनीयम्।

६. 'इगुपधज्ञाप्रीकिरः कः' सूत्रं प्रपञ्चणीयम्।

७. 'शिल्पिनि ष्वुन्' सूत्रार्थं प्रदर्श्य उदाहरणद्वयस्य च सिद्धिः प्रदर्शणीया।

८. 'वाऽसरूपोऽस्त्रियाम्' सूत्रं यथाग्रन्थं वर्णनीयम्।

खण्डः – ग

प्रश्नाः – द्वौ समाधेयौ **अङ्काः– 10 x 02 = 20**

निर्देशः – **अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।**

Note : - **This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.**

१. "पक्वः, कुम्भकारः, लेखनीयः, पाठकः, कर्ता, पठित्वा, पठितुम्" एषु पञ्चप्रयोगाः साधनीयाः।

२. 'तयोरेव कृत्यक्तखलर्थाः' सूत्रार्थसहितोदाहरणानि लेखनीयानि।

३. "भिदेलिमाः, गतवान्, कम्बलदः, कर्तव्यः, पाकः, हसनीयम्, लिखित्वा" इत्यादिषु पञ्चप्रयोगाः सुसाधनीयाः।

४. 'तुमुन्' प्रत्ययविधायकं सूत्रार्थं विलिख्य उदाहरणपञ्चकं लेखनीयम्।

❀ ❀ ❀

Filename: शास्त्री (तृतीयवर्षम्) - पञ्चमपत्रम् (व्याकरणम्)
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title:
Subject:
Author: DELL
Keywords:
Comments:
Creation Date: 11/29/2023 10:52:00 AM
Change Number: 19
Last Saved On: 12/9/2023 2:31:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 19 Minutes
Last Printed On: 12/9/2023 2:31:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,368 (approx.)
Number of Characters: 7,801 (approx.)